

Nepokojná Európa

Po roku 711 obsadili Arabi takmer celý Pyrenejský polostrov. Vytvorilo tu Cordóvsky emirát, neskôr kalifát. Na severe krajiny sa zachovalo niekoľko kresťanských kráľovstiev a kniežatstiev, ktoré začali s Arabmi vojnu za znovudobytie územia - reconquistu. V 11. - 15. stor. dobyli skoro celé územie dnešného Španielska i Portugalska s výnimkou Granadského emirátu na juhu. Ústrednou postavou reconquisty sa stal chudobný španielsky rytier - hidalgo.

Z obdobia bojov Španielov proti Arabom vznikli viaceré rytierske eposy. Najznámejší je Pieseň o Cidovi (1207). Základom definitívneho zjednotenia Španielska sa stal kráľovský sobáš Ferdinanda Aragónskeho a Izabely Kastílskej. V roku 1492 spoločne dobyli Granadu, poslednú baštu Arabov a v tom istom roku podporili výpravu Krištofa Kolumba do Ameriky. O zámorských objavoch sa Španielsko stalo jedným z najsilnejších štátov sveta. Od názvom Svätá ríša rímska národa nemeckého vystúpilo nejednotný a pestrý konglomerát rôznych krajín a národov. V 11. - 15. sto. sem patrila veľká časť západnej a strednej Európy - dnešné Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko, krajiny Beneluxu, stredné Taliansko, ale aj Čechy a Morava. Základy ríše položil nemecký kráľ Oto I., ktorý sa po dobytí severného a stredného Talianska nechal korunovať v Ríme za cisára (962). O voľbe cisára z nového panovníckeho rodu rozhodovalo neskôr 7 najvyšších hodnostárov z radov šľachty a duchovenstva - kurfirstov. V priebehu 11. - 15. stor. nedošlo k zjednoteniu Nemecka, lebo sily a prostriedky na tento proces sa premárnili v križiackych výpravách, v dobyvačných vojnách v Taliansku, vo východnej Európe a Pobaltí. Nemecký tlak na východ zastavil až Alexander Nevský v bitke na Čurskom jazere (1242) a spojené poľsko-litovské vojská pri Grunwalde (1410), keď porazili nemeckých rytierov križiakov.